

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 20 oktober 1998 door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, bevoegd voor Openbaar Ambt, Buitenlandse Handel, Wetenschappelijk Onderzoek, Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie "houdende oprichting van een Raad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor het wetenschapsbeleid", heeft op 22 oktober 1998 het volgende advies gegeven :

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre du Gouvernement de la Région de BruxellesCapitale, compétent pour la Fonction publique, du Commerce extérieur, de la Recherche scientifique, de la Lutte contre l'Incendie et de l'Aide médicale urgente, le 20 octobre 1998, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet d'ordonnance "portant création d'un Conseil de la Politique scientifique de la Région de Bruxelles-Capitale", a donné le 22 octobre 1998 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval bevat de adviesaanvraag zelf de voornoemde redenen niet. In de adviesaanvraag wordt immers louter verwezen naar de motivering die is opgenomen in de regeringsbeslissing van 18 juni 1998 tot goedkeuring van het om advies voorgelegde voorontwerp van ordonnantie. Tot staving van het spoedeisende karakter van de ontworpen regeling wordt in die beslissing verwezen naar de volgende gegevens :

- "- de dringende vragen uitgedrukt, zowel door de wetenschappelijke wereld als door de Sociaal Economische Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest in naam van de sociale gesprekspartners (het document van 10 juni 1998 - punt 4);
- de aanvragen om binnen de kortst mogelijke termijn een Raad voor Wetenschappelijk Onderzoek van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest op te richten zijn in het bijzonder verantwoord door de opmerking dat deze Raad onder andere tot taak zal hebben, de Regering van advies te dienen in de formulering van een tweede ordonnantie die voorzien is op dit gebied door de regeringsverklaring, namelijk de ordonnantie die een geïntegreerd systeem van ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek en technologie-transferts voorziet;
- de vraag van hoogdringendheid is ook verantwoord door de vaststelling dat er zware gevolgen (zijn) door het verschil van situatie tussen het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest enerzijds, en Vlaanderen en Wallonië anderzijds voor wat betreft het bestaan van een Raad voor wetenschapsbeleid."

*

* *

.../...

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Het voorontwerp van ordonnantie neergelegd voor de afdeling wetgeving is krachtens de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op 18 juni 1998 om advies aan de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorgelegd. Die Raad heeft op 17 september 1998 een advies uitgebracht over dat voorontwerp. Uit geen enkel stuk van het aan de Raad van State overgelegde dossier blijkt dat voornoemde Regering zich nadien nog beraden heeft over de gevolgen die zij al dan niet wil geven aan het genoemde advies, waarin inzonderheid verscheidene tekstaanpassingen worden voorgesteld. Zulks heeft tot gevolg dat de aan de Raad van State voorgelegde tekst van het voorontwerp nog niet kan worden beschouwd als een definitieve ontwerptekst. Het voorontwerp is derhalve nog niet in zoverre gereed dat het door de afdeling wetgeving van de Raad van State kan worden onderzocht.

2. Afgezien van de onder het vorige punt gemaakte opmerking, rijst de vraag of het beroep op de speedprocedure wettelijk verantwoord of regelmatig gemotiveerd is. Te dien aanzien kunnen drie opmerkingen worden gemaakt.

2.1. Op haar vergadering van 18 juni 1998 besliste de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tegelijk een advies te vragen aan de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en aan de afdeling wetgeving van de Raad van State. Waar de afdeling wetgeving om speed-

.../...

behandeling werd verzocht (1), werd zulk verzoek niet gedaan aan de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Nochtans voorziet ook de ordonnantie van 8 september 1994 houdende oprichting van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in een spoedprocedure. Artikel 6, § 2, tweede lid, van die ordonnantie bepaalt immers dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in geval van spoed, die met redenen wordt omkleed, de termijn voor adviesverlening, die normaal één maand bedraagt, kan inkorten tot minimaal vijf werkdagen. Door geen beroep te hebben gedaan op deze spoedprocedure, terwijl de adviesaanvraag er niet doet van blijken dat er sinds 18 juni 1998 nieuwe gegevens zijn die de adviesaanvraag vooralsnog spoedeisend maken, ontkracht de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zelf het spoedeisende karakter van die adviesaanvraag.

2.2. De aanvraag tot spoedbehandeling op grond van artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vereist een actuele evaluatie van het spoedeisende karakter van de adviesaanvraag door de overheid van wie ze uitgaat. Te dezen verwijst de adviesaanvraag enkel naar de motivering die is opgenomen in de beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 18 juni 1998 tot goedkeuring van het voorontwerp van ordonnantie, zonder dat er voor het overige blijkt van wordt gegeven dat het

(1) Ten gevolge van die beslissing werd de zaak bij de afdeling wetgeving van de Raad van State op 3 juli 1998 aanhangig gemaakt. Op 7 juli 1998 werd het advies L. 27.988/1 gegeven waarin de adviesaanvraag niet ontvankelijk werd verklaard wegens de niet-naleving van alle vormvereisten.

spoedeisende karakter van de adviesaanvraag op het ogenblik dat deze werd ingediend het voorwerp is geweest van enige nieuwe evaluatie. Dergelijke wijze van motivering voldoet niet aan het bovenvermelde vereiste.

2.3. Zoals de Raad van State reeds opmerkte in zijn advies L. 27.988/1 van 7 juli 1998 betreffende hetzelfde voorontwerp van ordonnantie als thans voorligt, is de motivering van de spoed die in de voornoemde beslissing van 18 juni 1998 wordt gegeven, niet pertinent omdat ze niet aantoonst waarom de goedkeuring van de ordonnantie dermate dringend is dat het onontbeerlijk is een beroep te doen op artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Die vaststelling klemmt des te meer gelet op hetgeen is opgemerkt onder punt 2.1. van dit advies.

3. Uit wat voorafgaat volgt dat de adviesaanvraag niet ontvankelijk is.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, la demande d'avis même ne comprend pas les motifs précités. En effet, elle fait simplement référence à la motivation figurant dans la décision gouvernementale du 18 juin 1998 approuvant l'avant-projet d'ordonnance soumis pour avis. A l'appui du caractère urgent des dispositions en projet, cette décision fait référence aux éléments suivants :

- "- les demandes pressantes exprimées tant par le monde scientifique que par le Conseil Economique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale au nom des interlocuteurs sociaux (document du 10 juin 1998 - point 4);
- les demandes de voir créer, dans les meilleurs délais, un Conseil de la politique scientifique de la Région de Bruxelles-Capitale sont en particulier justifiées par l'observation que ce Conseil aura, entre autres, pour tâche de conseiller le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale dans la formulation de la seconde ordonnance prévue en la matière par la Déclaration gouvernementale, à savoir, l'ordonnance portant création d'un système intégré d'aide à la recherche et aux transferts de technologie;
- la demande de l'urgence est également justifiée par la constatation des conséquences graves issues de la différence de situation entre Bruxelles d'une part, la Flandre et la Wallonie d'autre part, en ce qui concerne l'existence de Conseils de la Politique scientifique."

*

* *

.../...

RECEVABILITE DE LA DEMANDE D'AVIS

1. En vertu de la décision du 18 juin 1998 du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, l'avant-projet d'ordonnance déposé devant la section de législation a été soumis pour avis au Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale. Le 17 septembre 1998, ce conseil s'est prononcé sur cet avant-projet. Aucune pièce du dossier soumis au Conseil d'Etat n'indique que ce Gouvernement aurait encore délibéré postérieurement quant aux suites qu'il entendait réserver ou non à l'avis précité, lequel, notamment, proposait différentes adaptations textuelles. Cela implique que le texte de l'avant-projet soumis au Conseil d'Etat ne peut pas encore être considéré comme un projet de texte définitif. L'avant-projet n'est, dès lors, pas en état d'être examiné par la section de législation du Conseil d'Etat.

2. Indépendamment de l'observation formulée au point précédent, la question se pose de savoir si le recours à la procédure d'urgence est légitimement justifié ou régulièrement motivé. Trois observations peuvent être faites à cet égard.

2.1. Lors de sa réunion du 18 juin 1998, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale a décidé de demander simultanément l'avis du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale et de la section de législation du Conseil d'Etat. Si l'urgence a été demandée à la section

.../...

de législation (1), elle ne l'a pas été au Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale. L'ordonnance du 8 septembre 1994 portant création du Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale prévoit toutefois une procédure d'urgence. L'article 6, § 2, alinéa 2, de cette ordonnance dispose en effet qu'en cas d'urgence motivée, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale peut réduire le délai imparti pour remettre un avis, qui est normalement d'un mois, à cinq jours ouvrables au minimum. En ne recourant pas à cette procédure d'urgence, alors que la demande d'avis ne révèle pas que, depuis le 18 juin 1998, de nouveaux éléments seraient intervenus qui rendraient encore la demande d'avis urgente, le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale infirme lui-même le caractère urgent de cette demande.

2.2. La demande d'urgence invoquée sur la base de l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat requiert une évaluation actuelle du caractère urgent de la demande d'avis par l'autorité dont elle émane. En l'espèce, la demande d'avis renvoie uniquement à la motivation figurant dans la décision du 18 juin 1998 du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale approuvant l'avant-projet d'ordonnance, sans qu'il n'apparaisse pour le surplus que le caractère urgent de la demande d'avis a fait l'objet d'une quelconque nouvelle évaluation au moment où

(1) A la suite de cette décision, l'affaire a été soumise à la section de législation du Conseil d'Etat le 3 juillet 1998. Le 7 juillet 1998, le Conseil a rendu l'avis L. 27.988/1 déclarant irrecevable la demande pour cause de non-respect de toutes les formalités.

elle a été introduite. Une telle façon de motiver ne répond pas à l'exigence susvisée.

2.3. Ainsi que le Conseil d'Etat l'a déjà fait observer dans son avis L. 27.988/1 du 7 juillet 1998 relatif au même avant-projet d'ordonnance que celui présentement soumis pour avis, la motivation de l'urgence qui est donnée dans la décision précitée du 18 juin 1998, n'est pas pertinente au motif qu'elle n'établit pas pourquoi l'approbation de l'ordonnance est à ce point urgente qu'il est indispensable de recourir à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat. Ce constat est d'autant plus pertinent à la lumière de ce qui a été relevé au point 2.1. du présent avis.

3. Il résulte de ce qui précède que la demande d'avis n'est pas recevable.

De kamer was samengesteld uit

de Heren D. VERBIEST,
Messieurs

M. VAN DAMME,
J. SMETS,

Mevrouw A. BECKERS,
Madame

La chambre était composée de

staatsraad, voorzitter,
conseiller d'Etat, président,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SMETS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SMETS.

Le rapport a été présenté par M. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS

D. VERBIEST